

Coquelin (koklen) **Benoit**, Constant aîné, a franciák egyik legnagyobb színművésze, sz. 1841. jan. 5-én, *Boulogne-sur-Mer*-ben, megh. 1909. jan. 26-án, *Pont-aux-Dames*-ban. A Comédie Française tagja volt. Hangjának különös varázsa hódította meg elsősorban hallgatóit, és aki egyszer látta, örökre híve maradt. Többször járt külföldön, így nálunk is. Első ízben 1883. jan. 16-án lépett fel a Népszínházban monológok előadásával (Le Naufragé, la Chasse, la Mouche stb.); 1887. nov. 18-án a Népszínházban az »Un Parisien« c. vígjátékában, 1896. jan. 2-án a »Précieuses Ridicules« Mascarille szerepében; 1903. jan. 27-én a Vígszínházban és 1903. okt. 28-án a Népszínházban vendégszerepelt. Leghíresebb szerepei voltak: *Harpagon* (A fősvény), *Misanthrope*, *Le malade imaginaire* és *Cyrano*, Rostand hőse.

Coráb Margit, színésznő, sz. 1902. *Budapest*, színpadra lépett 1923.

Coriolanus Caius Marcus, római patricius, ki már mint ifjú kitűnt bátorságával a volszkus Corioli város ostrománál, melyet nagyrészt az ő vitézsége juttatott római kézre; innen is kapta a Coriolanus nevet. Történetét *Shakespeare* színpadra vitte A bécsi *Burgtheater*-ben első ízben 1789-ben adták Schenk átdolgozásában. 1802-ben Collin dolgozta át a darabot. 1825-ig volt műsoron és csak 1851-ben — Laube átdolgozásában — került ismét színre. Utána Gutzkov dolgozta át a drámát, mely a 60-as években letűnt. 1884-ben újra műsorra tűzték, amidőn Wildbrandt igazgató dolgozta át. *Nálunk a Nemzeti Színházban Dobrossy* fordításában első előadása 1842. jan. 25-én volt. Az első előadást Egressy Gábor javára rendezték: a művész kapta a színház teljes bevételét, 643 forintot. Egressyn kívül, ki a címszerepet játszotta, résztvettek ezen a nevezetes premiéren Megyeri (Titus Lartius), Bartha (Cominius), Szentpétery (Menenius Agrippa), Fánicsy (Sicinius), Laborfalvi Róza (Volumnia), Lendvayné (Virgilia), Lendvay (Tullus Aufidius). A tragédia második előadását csak egy hónap mulva tartották meg, de jóval kevesebb volt a bevétel. Nevezetes

reprize volt ezután a Coriolanus-nak 1845-ben, amikor Virgilia szerepét Hubenayné vette át, kevéssel ezután pedig Prielle Cornélia mutatkozott be Coriolanus hitvesének szerepében. Kilenc évvel később, 1854-ben, új Virgilia volt Komlóssy Ida, Cominius szerepét pedig Tóth József játszotta. A hatvanas évek elején a színpad új szereplőket tüntet fel. Brutus szerepét Szerdahelyi vette át, Virgilia Szigligeti Anna volt, Komáromi játszotta Cominiust és Benedek volt Sicinius. 1870. máj. 25-én *Petőfi fordítása* szerint adták. 1879-ben Jászai Mari kapta Volumnia szerepét és azóta ő játszotta ezt a nagyszabású szerepet. Ugyanakkor Márkus Emilia mutatkozott be Virgilia alakjában, a címszerepben pedig Nagy Imre lépett fel. 1885-ben Fáy Szeréna (Virgilia), Hegyesi Mari (Valéria), Szigeti Imre (Titus Lartius) voltak a tragédia új szereplői. 1889-ben új Coriolanus mutatkozott be Szacs vay Imre személyében és ekkor játszotta először Brutust Gyenes László. Ötvenedik előadása 1903. okt. 5-én volt. A Coriolanus következő reprize 1909. április hó 23-án volt. Ezen az előadáson a következő művészek működtek közre: Szacs vay Imre (Coriolanus), Jászai Mari (Volumnia), Cs. Alsze ghy Irma (Virgilia), Hegyesi Mari (Valéria), Mátrai (Titus Lartius), Molnár László (Cominius), Gál Gyula (Menenius Agrippa), Ivánfi Jenő (Sicinius), Gyenes László (Brutus), Mihályfi Károly (Tullus Aufidius). Az egyik antiumi polgár szerepében résztvett akkor az előadásban Sugár Károly, mint akadémiai növendék. Új szereposztásban 1921. jún. 8-án adták, ekkor a címszerepet Bakó László játszotta, Menenius Agrippa Horváth Jenő, Sicinius Nagy Adorján, Gyenes László Brutus volt. Megtartotta régi szerepét Jászai Mari, aki 42 éven át játszotta Coriolanus anyját. A tragédia két másik nőszereplője: Virgilia: Cs. Aczél Ilona, Valéria: N. Tasnády Ilona volt. Új szereplők Bihari Ákos (Titus Lartius), Pataki József (Cominius), Almássy Endre (Tullus Aufidius), továbbá Fehér Gyula, Gabányi László, Bodnár Jenő és Sugár Károly voltak.

*

Az irodalom tudvalevőleg tagadja